

örömeik, mit követtek el elődeik, az ezredfordulón! Kérem Önöket, a tanácskozás anyagát, szellemét vigyék haza magukkal munkahelyükre, családi, baráti közösségeikbe. A konferencia minden hallgatóját köszöntöm, köszönöm az előadóknak, tudós barátaimnak értékes közreműködésüket. Köszönöm, a támogatók aktivitását. Köszöntöm a bihari falvak minden lakóját. Köszöntöm a nagyváradi, nagyszalontai közreműködőket, jelenlévőket és további tartalmas együttműködést kívánok mindannyiónknak. Boldog jövőndőt – békés évezredet. Üdvözlétemet Arany János hitével küldöm – idehaza Biharba – mindenkinek:

*Egy lépés a gomolygó végtelenbe
Holott örvénylik a lét s halál
és mi fogódzunk hitvány jelenbe
Tarts még egy kissé szalmaszál
Bízvást! mi bent vagyunk a fősodorban
Veszhet közülünk talán nem egy
De szállva im elsők között a sorban
vászunk halad – hajónk előre megy...*

Köszönöm figyelmüket, jelenlétüket.

Berettyóújfalú, 1999. november 24.

Dr. Matolcsi Lajos

BIHARI DIÉTA II.

ETHNICA KIADÁS

Szerkesztő: **UJVÁRY ZOLTÁN**

A MILLENIUM TISZTELETÉRE RENDEZETT TUDOMÁNYOS KONFERENCIA
ELŐADÁSAI

Támogatók:

**Torgyán József – FVM miniszter,
Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat,
Illyés Alapítvány,
Bihari Közösségekért Alapítvány,
Bihari Önkormányzatok szövetsége,
KLTE Néprajzi Tanszék**

Technikai szerkesztő: *Molnárné Balázs Zsuzsanna*

ISBN 963 472 411 6

Nyomta a KAPITÁLIS BT.
Felelős vezető: Kapusi József

Az ETHNICA kiadványok könyvrusai forgalomba nem kerülnek

ELŐSZÓ

*Tisztelt Konferencia!
Hölgyeim és Uraim!*

Immáron második alkalommal van szerencsém köszönteni Önöket a Bihari Diéta II. Tudományos ülésén. Amikor a gondolat néhányónkban megfogalmazódott, felvetődött a kérdés lesz-e téma és hallgatóság ahhoz, hogy beszéljünk Biharról. 1996. bizonyította, volt és van. Sőt, olyan jeles tudósok tették és teszik ezt, akik elismert képviselőjük a maguk tudományágának. Nem kis részük van abban, hogy ez most is létrejöhetett, sőt, engem is bátorítottak az aktívabb szervezésre, mert már-már feladtam volna, ha ők nincsenek mellettem. Miért? Azért, mert a bihari szellemiségnek még nincs meg az az igénye, hogy többet tegyen, hogy cselekvően foglalkozzon a tájkultúrával, a térség múltbeli, mai és jövőbeli szerepével. Nagyon szűk az az értelmiségi réteg, akik ilyenképpen teszik dolgukat az írástudók felelősségével. Pedig most már megtehető lenne az a lépés, hogy az alternatív tantervekben is ne csak néhány lelkes tanár foglalkozzon a tájjal, a bihari kultúrával/történettel. De kevésnek vélem azt a néhány szakdolgozatot is, amelyeket az e tájról elkerültek készítenek. Remélem a mai tanácskozás újabb lendületet ad a tanuló ifjúságnak. Szeretnénk, ha a településeken elindult sok-sok szép kezdeményezés „ragadós példa lenne” és sorra jelennének meg a Falukönyvek, s újabb lendületet kapna a helytörténeti kutatás, gyűjtés. Most a Millennium jegyében hívunk mindenkit, minden települést ebbéli cselekedetre. Kérem a Biharból elszármazottakat is, csatlakozzanak a helyi baráti körök munkájába.

Tisztelt Földijeim!

Tudom, érzem, nagy hátránnyal indul térségünk a Tudományos műhelyek hiánya miatt is, hiszen 25 éve van ugyan múzeum, de közel három éve zárva! A könyvtárak – a települések „dolgozószobái” – sem olyan gazdagok, mint szeretnénk. Levéltári anyagaink egy része Nagyváradon található. A Megyei Levéltár fióklevéltárának berettyóújfalui megnyitása mindaddig várat magára. Igazán újság, folyóirat köré szerveződő alkotó műhely nem jött létre eddig. A ténymegállapítás után adódik a teendő: tegyünk róla, hogy a helyzet változzon. A millennium évében próbáljunk tenni, összefogást hirdetni, kezdeményezni az alkotó műhelyklétrehozását, a meglévők gazdagítását. Közösségek, vállalkozások tegyék le névjegyüket e téren is. Legyen millenniumi dicsőségek, vállalkozások jegyében, legyen büszke mindenki arra, hogy ebben könyv minden iskolában, közgyűjteményben, legyen büszke mindenki arra, hogy ebben – újabb ezer évre ott szerepel neve –, hogy unokáknak és ükunokáknak legyen kutatási

BIHARI DIÉTA

II.

Szerkesztette:

MATOLCSI LAJOS

DEBRECEN, 1999.